

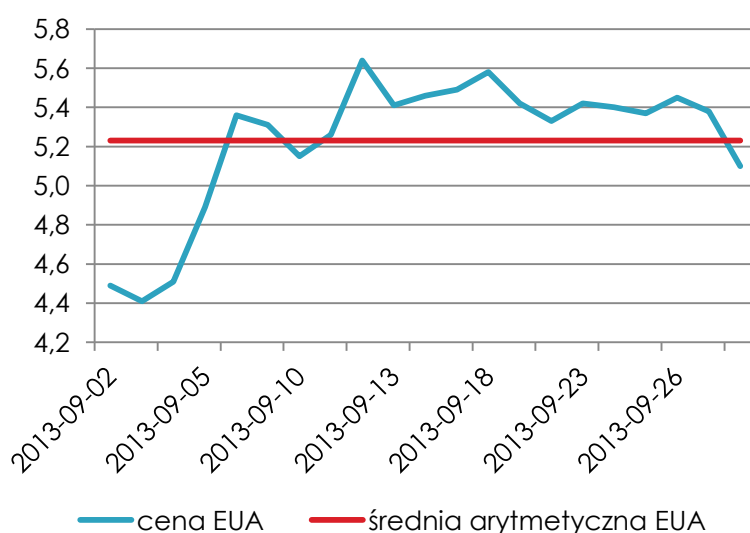
Raport z rynku CO₂

Nr 18, wrzesień 2013

Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek EUA we wrześniu¹

Dzienne ceny zamknięcia rynku uprawnień EUA na rynku spot (wykres 1) we wrześniu 2013 roku poruszały się w znacznie szerszym przedziale, w porównaniu do poprzedniego miesiąca, od 4,41 do 5,64 euro. Poziom minimum cenowego został wyznaczony w 2 dniu transakcyjnym miesiąca, natomiast maksimum w 9 dniu. W porównaniu do sierpnia zakres zmienności cen uprawnień EUA

Wykres 1. Dienne ceny zamknięcia uprawnień EUA na rynku spot we wrześniu 2013 roku [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych Point Carbon

¹ Opracowano na podstawie informacji prasowych m.in. serwisu Point Carbon i stron Komisji Europejskiej.

we wrześniu był prawie pięciokrotnie wyższy i stanowił 27,89% cenowego minimum września. W czasie pierwszych dwóch transakcyjnych dni września praktycznie nic się na rynku nie działo - nastąpił prawie niezauważalny spadek kursu uprawnień EUA (o -1,78%). W drugim dniu transakcyjnym września giełda EEX w siedzibę w Lipsku ogłosiła, że do końca 2013 roku przeprowadzi w imieniu Polski aukcję 51,2 mln uprawnień EUA ważnych w okresie 2013-2020.

Od trzeciego dnia transakcyjnego (4 września), ceny uprawnień EUA zaczęły piąć się gwałtownie w górę aż do niespotykanego od ponad 6 miesięcy poziomu 5,36 euro w dniu 6 września. Oznacza to, że w ciągu zaledwie trzech dni osiągnęły wzrost aż o 21,5%. Prawdziwym kotłem zamachowym wzrostów okazało się coraz większe przekonanie inwestorów co do wygranej partii chrześcijańskiej demokracji w niemieckich wyborach. Drugą przyczyną była informacja Komisji Europejskiej o zmniejszeniu średnio w latach 2013-2020 o 11,58% liczby darmowych uprawnień do emisji.

Po tak nagłych wzrostach cen uprawnień EUA rynek musiał zostać szybko „schłodzony” 2-dniową korektą spadkową, która w dniu 10 września zatrzymała się na cenie 5,15 euro (spadek o blisko 4%). Brak zainteresowania kupujących uprawnienia EUA mógł być spowodowany spadkiem cen energii na rynku niemieckim oraz malejącym współczynnikiem popytu do podaży na aukcji (stosunek wolumenu ofert do ilości sprzedawanych uprawnień) – na niespotykanym od końca lipca niskim poziomie 2,68. Należy zauważyć, że w dniu 10 września od dotu została przekroczona

średnia arytmetyczna z 21 dni transakcyjnych miesiąca (5,23 euro - zaznaczona na wykresie 1 kolorem czerwonym). Po lekkim regresie

Tabela 1. Przyczyny większych „wahnięć cenowych” na rynku uprawnień EUA we wrześniu 2013 roku

L.p	Data	% zmiana ceny w stosunku do dnia sprzed okresu	Przyczyna wzrostu/spadku ceny EUA
1	4-6 września	+21,54%	<ul style="list-style-type: none"> • Informacja o zmniejszeniu puli darmowych uprawnień do emisji dla przemysłu • Wzrost cen energii na rynku niemieckim w związku z nadzieją redukcji subsydiów dla energii odnawialnej
2	9-10 września	-3,92%	<ul style="list-style-type: none"> • Małe zainteresowanie kupnem uprawnień do emisji na rynku pierwotnym • Spadek kursu energii na rynku niemieckim
3	11-12 września	+9,51%	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost cen energii na rynku niemieckim w związku z nadzieją redukcji subsydiów dla energii odnawialnej • Spekulacyjny zakup uprawnień EUA przez inwestorów
4	13 września	-4,08%	<ul style="list-style-type: none"> • Korekta kursu uprawnień EUA • Spadek ceny energii na rynku niemieckim
5	16-18 września	+3,14%	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost ceny energii na rynku niemieckim
6	19-20 września	-4,48%	<ul style="list-style-type: none"> • Spadek ceny energii na rynku niemieckim • Małe zainteresowanie kupnem uprawnień do emisji
7	27-30 września	-6,42%	<ul style="list-style-type: none"> • Finansowe zamknięcie III kwartału i związana z tym realizacja zysków przez część inwestorów

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie informacji prasowych.

nastąpiła kontynuacja wzrostu wartości EUA zwięczona maksimum miesiąca osiągniętym w dniu 12 września. Ceny wzbiły się na najwyższy od 8 miesięcy poziom i przekroczyły 5,60 euro (5,64 euro) najprawdopodobniej z uwagi na wzrost cen energii na rynku niemieckim oraz w wyniku działań spekulacyjnych inwestorów obawiających się dalszego umacniania cen uprawnień EUA.

13 września był dniem, w którym inwestorzy dokonali realizacji zysków, w związku z czym cena EUA zanotowała spadek o ponad 4%.

W następnych dniach transakcyjnych września cena uprawnień EUA wyraźnie się ustabilizowała, a zakres wahań był znacznie mniejszy niż na początku miesiąca. W dniu 16 września odbyła się pierwsza polska aukcja

uprawnień EUA na platformie giełdy EEX. Zwiększona podaż uprawnień na rynku nie zraziła inwestorów, którzy powrócili do zakupów. W efekcie cena uprawnień EUA zbliżyła się do psychologicznej granicy 5,60 euro w dniu 18 września (cena osiągnęła 5,58 euro). Należy zauważyć, że ceny uprawnień EUA były ściśle skorelowane z rosnącą ceną energii na rynku niemieckim. Inwestorzy oczekiwali, że zwiększenie popytu na energię elektryczną ze źródeł kopalnych spowoduje wzrost produkcji, który skutkowałby z kolei wzrostem zapotrzebowania na uprawnienia EUA.

Po „otarciu” się o granicę 5,60 euro kurs uprawnień EUA przez kolejne 7 dni transakcyjne września poruszały się w przedziale cenowym 5,33 – 5,45 euro. W tym czasie odbyło się jedno bardzo ważne dla rynku wydarzenie – w dniu 22 września przeprowadzono wybory w Niemczech. Zdobyte odpowiedniej liczby mandatów umożliwiającą samodzielne rządzenie partii chrześcijańskiej demokracji (CDU i CSU), oznaczało opowiedzenie się za wprowadzeniem backloadingu przez Niemcy i „murowany” wzrost cen uprawnień EUA w dalszym okresie. Jednak wyniki wyborów nie były tak pomyślne jak oczekiwaliby inwestorzy chcący zarobić na wroście cen uprawnień. Okazało się, że potrzebne będzie stworzenie koalicji z jednym z konkurentów partii chrześcijańskiej demokracji (z partią Zielonych lub Socjaldemokratyczną Partią Niemiec – SPD). W związku z powyższym ceny zarówno uprawnień EUA jak i energii na rynku niemieckim radykalnie się nie zmieniły.

Ostatni dzień września przyniósł spadek kursu EUA poniżej średniej dla tego miesiąca wynoszącej 5,23 euro. Deprecjacja uprawnień do emisji związana była z niższymi notowaniami na rynku energii w Niemczech oraz finansowym zamknięciem III kwartału dla przedsiębiorstw i związaną z tym realizacją zysków przez część inwestorów.

Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek CER we wrześniu²

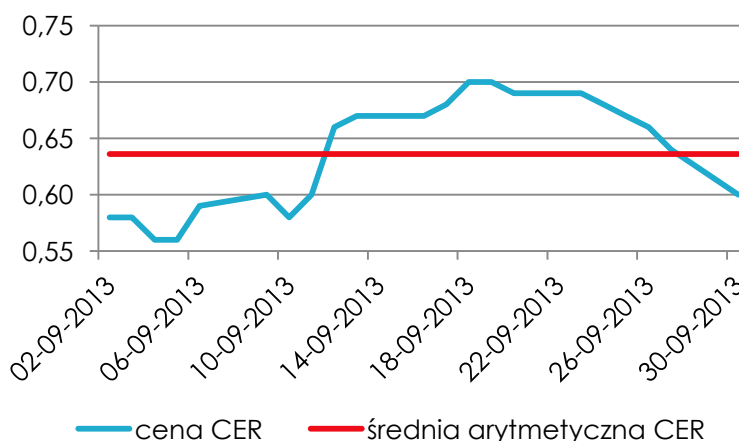
Dzienne ceny zamknięcia jednostek CER na rynku spot we wrześniu 2013 roku przedstawione na wykresie 2 poruszały się w

² Opracowano na podstawie informacji prasowych m.in. serwisu Point Carbon i stron Komisji Europejskiej.

korytarzu cenowym wyznaczonym przez skrajne punkty miesięcznego minimum (0,56 euro) oraz maksimum (0,70 euro). Skrajne wartości zostały odnotowane w 3 i 4 dniu transakcyjnym miesiąca (minimum) oraz 13 i 14 dnia transakcyjnego miesiąca (maksimum). Zakres różnicowania cen jednostek CER we wrześniu wyniósł 0,14 euro.

Warto zauważyć, że ceny jednostek CER w całym miesiącu naśladowały ruch cen uprawnień EUA na rynku wtórnym. Do mniej więcej połowy września cena jednostek CER, po dość stabilnej wycenie w miesiącach wakacyjnych, rosła do poziomu 0,70 euro. Warto odnotować, że w 9 dniu transakcyjnym

Wykres 2. Dienne ceny zamknięcia jednostek CER na rynku spot we wrześniu 2013 roku [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych Point Carbon

(12 września) kurs jednostek CER przekroczył „od dołu” średnią arytmetyczną z 21 dni transakcyjnych września wynoszącą 0,64 euro osiągając w dniach 18 i 19 września miesięczne maksimum. Wzrost cen jednostek CER był możliwy dzięki 3 czynnikom:

- podążaniu kursu w ślad za kursem uprawnień EUA,
- komunikatowi Komisji Europejskiej o bliskim zakończeniu aktualizacji oprogramowania pozwalającym uczestnikom rynku EU ETS od lutego 2014 r. wymienić kredyty na uprawnienia EUA, które będą mogły być

wykorzystane w III okresie rozliczeniowym EU ETS.

- ▶ Zgłoszeniu przez Flandrię (region Belgii) chęci zakupu w drodze przetargu 16-20 mln jednostek CER oraz ERU.

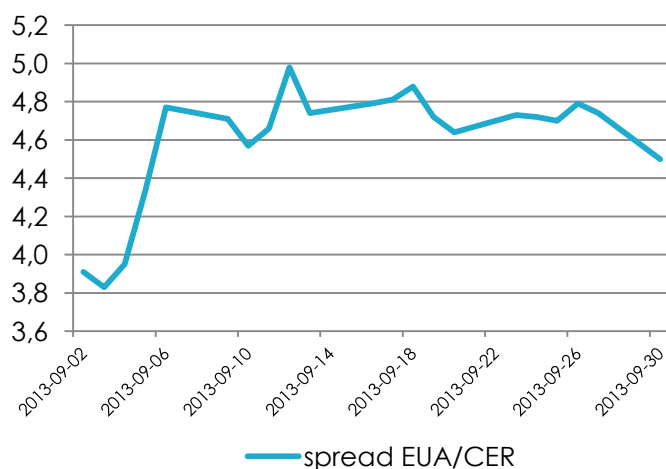
Od 23 września jednostki CER, podobnie jak uprawnienia EUA, zaczęły tracić na wartości kończąc miesiąc na poziomie 0,60 euro.

Wrześniowy spread EUA/CER

Wrześniowy wykres spreadu EUA/CER (wykres 3) po raz kolejny wygląda niemal identycznie jak wykres cen uprawnień EUA (wykres 1). Należy zauważyć, że spread ze względu na wzrost wyceny EUA znacząco wzrósł w porównaniu do kilku poprzednich miesięcy.

Najwyższy jego poziom odnotowano w dniu 12 września (4,98 euro), co wynikało przede wszystkim ze wzrostu wyceny uprawnień EUA (najwyższa wartość w miesiącu). Ten dzień był najbardziej korzystnym momentem do zamiany uprawnień EUA na jednostki CER. Z kolei najmniej korzystnym czasem do wymiany był 3 września, kiedy wartość spreadu

Wykres 3. Spread EUA/CER we wrześniu 2013 r. [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych Point Carbon

wyniosła 3,83 euro.

Przez praktycznie cały miesiąc (od dnia 6 września) spread utrzymywał się powyżej 4,5 euro i podobnie jak cena uprawnień EUA wszedł w trend spadkowy pod koniec miesiąca.

Kompilacja najważniejszych wydarzeń rynkowych we wrześniu 2013 roku:

- ▶ **4 września** – Na spotkaniu posiedzenia rady zarządzającej Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego (ICAO) doszło do porozumienia co do rozliczenia emisji z lotnictwa cywilnego w przestrzeni powietrznej Unii Europejskiej przez przewoźników spoza Wspólnoty. Porozumienie i ostateczny kształt porozumienia zostanie zatwierdzony na początku października.
- ▶ **5 września** – Komisja Europejska poinformowała o zmniejszeniu wolumenu darmowych alokacji dla przemysłu o 11,58% w stosunku do wniosków państw członkowskich.
- ▶ **10 września** – Parlament Europejski wydał oświadczenie w którym wypowiedział się o potrzebie wsparcia wdrożenia technologii CCS ze środków pochodzących ze sprzedaży 600 mln uprawnień z 3 okresu rozliczeniowego.
- ▶ **11 września** – Rada UE na spotkaniu przedstawicieli państw członkowskich przełożyła rozmowy o wprowadzeniu backloadingu po wrześniowych wyborach w Niemczech.
- ▶ **16 września** – pierwsza w historii aukcja polskich uprawnień EUA z III okresu rozliczeniowego EU ETS przeprowadzona na tymczasowej wspólnotowej platformie aukcyjnej prowadzonej przez Europejską Giełdę Energii (EEX) z siedzibą w Lipsku.
- ▶ **18 września** – Na posiedzeniu parlamentarnej Komisji ENVI podczas głosowania odrzucono projekt wdrożenia

Tabela 2. Notowania cen kontraktów terminowych futures EUA z dnia 2 października 2013 r. [w euro]

Rodzaj kontraktu/prognoza cen EUA	Rok z okresu 2013-2020							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ICE ECX EUA Futures December*	5,23	5,37	5,61	5,86	6,10	6,33	6,59	6,85
Średnia w całym okresie	5,99							

*z terminem zapadalności w grudniu danego roku.

Źródło : www.barchart.com

6 zmian w systemie EU ETS, zaproponowany w listopadzie 2012 r.

- **22 września** – Wybory w Niemczech, wygrane przez partię rządzącą.
- **26 września** – Ministerstwo Środowiska i Ministerstwo Gospodarki przedstawiło listę instalacji wytwarzających energię elektryczną, objętych systemem EU ETS, wraz z przydziałami bezpłatnych uprawnień do emisji w 3 okresie rozliczeniowym.

27 września – W związku z kwietniową decyzją Rady i Parlamentu Europejskiego zwrócone zostały lotnicze uprawnienia do emisji (EUAA) na 2012 rok. EUAA będą wystawione do sprzedaży w drodze aukcji w 2013 lub 2014 roku.

Wrześniowa aktualizacja prognoz cen uprawnień EUA i jednostek CER w latach 2013-2020

Prognozowania cen uprawnień EUA w przyszłym okresie EU ETS można dokonać według dwóch obecnie przyjmowanych sposobów, tj.: według projekcji EUA w poszczególnych latach wykonywanych przez znane instytucje finansowe lub poprzez

notowania kontraktów terminowych futures³, których instrumentem bazowym są uprawnienia EUA, a wygaśnięcie kontraktów następuje w grudniu danego roku (2013-2020).

W tabeli 2 zamieszczono informacje o wycenach grudniowych kontraktów terminowych EUA z najbardziej płynnego w tej chwili rynku uprawnień EUA (o najwyższym wolumenie transakcji) – giełdy ICE/ECX. Dane, o których mowa powyżej, zostały opublikowane w dniu 2 października 2013 roku. Biorąc pod uwagę fakt, że termin zapadalności kontraktów przypada na ostatni miesiąc każdego roku notowań, posłużono się okresem 2013-2020.

Wrzesień to kolejny miesiąc, w którym wycena kontraktów terminowych na uprawnienia EUA wzrasta. Średnia wartość w całym okresie była o ponad 0,74 euro wyższa niż miesiąc wcześniej. Warto przy tym zauważyć, że w

³ Zgodnie z definicją podaną przez Giełdę Papierów Wartościowych kontrakt terminowy jest umową, w której kupujący zobowiązuje się do zakupu w przyszłości określonego towaru, zwanego instrumentem bazowym. Sprzedający zobowiązuje się natomiast do sprzedania określonego w kontrakcie instrumentu bazowego. Instrumentami bazowymi mogą być akcje, waluty, indeksy giełdowe, a właściwie dowolne wartości ekonomiczne, które można wyliczyć w sposób nie budzący wątpliwości.

2020 brakowało 0,15 euro by kontrakty osiągnęły wartość 7 euro. Może to świadczyć o mocnym przekonaniu inwestorów, że wprowadzenie backloadingu w niedługim czasie jest możliwe do spełnienia.

W tabeli 3 zamieszczono prognozy cen EUA w okresie 2013-2020 czterech instytucji finansowych i analitycznych. W tym miesiącu podały one jedynie prognozę cen uprawnień

Tabela 3. Okresowe szacunki cen uprawnień EUA [w euro]

Instytucja/okres	2013	2014	2015	2013-2020
Schwartzthal Kapital	4,25	5,75	7	7,5
Point Carbon	4,5	6	8	6
Consus	4,35	5,48	7,01	6,58
Nomisma Energia	4,2	5,6	7,8	10,5
Średnia	4,33	5,71	7,45	7,65

Źródło: Point Carbon, 3 września 2013 r.

EUA. Prognozy dla jednostek CER nie zostały opublikowane. Zmiany w prognozach EUA zaszyły głównie w 2013 i w średniej na cały III okres rozliczeniowy EU ETS. W prognozach na 2013 r. największą różnicę w porównaniu do poprzedniej prognozy opublikował Point Carbon. Cena prognozowanych przez tę instytucję uprawnień EUA została obniżona o 0,5 euro. Podobnie zareagowały pozostałe instytucje, które obniżyły średnią cenę EUA o wartość od 0,2 do 0,05 euro. Bardziej pesymistycznie została potraktowana prognozowana średnia cena uprawnień EUA w całym okresie.

Point Carbon podobnie jak w przypadku średniej ceny dla 2013 roku obniżył ją o 0,5 euro. Wycenę uprawnień EUA obniżyły również Consus i Nomisma Energia o odpowiednio 0,06 i 0,2 euro. Tym razem instytucja Schwartzthal Kapital zostawiła cenę na takim samym poziomie jak poprzednio. Consus w latach 2014 i 2015, w przeciwieństwie do opisanych wcześniej okresów w bardzo niewielkim stopniu podwyższył wartość prognozowanych cen uprawnień EUA odpowiednio o 0,05 i 0,02.

Wrześniowa inauguracja polskich aukcji uprawnień EUA

W dniach 16, 23 oraz 30 września w godzinach od 13:00 do 15:00 odbyły się trzy pierwsze w historii aukcje polskich uprawnień EUA z okresu rozliczeniowego 2013-2020 przeprowadzone na tymczasowej wspólnotowej platformie aukcyjnej za pośrednictwem Europejskiej Giełdy Energii (EEX) z siedzibą w Lipsku. Polska

na każdej z aukcji oferowała do sprzedaży po 3 661 tys. uprawnień EUA.

Aukcje polskich uprawnień EUA w III okresie EU ETS mogą być przeprowadzane dzięki umowie podpisanej przez Ministra Środowiska

oraz giełdę EEX. Sprzedaż uprawnień prowadzona jest niezależnie od aukcji organizowanych przez EEX w imieniu Komisji Europejskiej i 24 państw członkowskich. Oprócz Polski i Komisji Europejskiej uprawnienia EUA sprzedają również Niemcy i Wielka Brytania w ramach organizowanych przez siebie aukcji krajowych (jako tzw. państwa „opt-out”). Polska również ma taki status jednak do tej pory nie została uruchomiona krajowa platforma aukcyjna. W 2013 roku na poniedziałkowych aukcjach prowadzonych za pośrednictwem giełdy EEX, zgodnie z kalendarzem aukcji Polska zamierza sprzedać w sumie 51 249 500 uprawnień EUA.

W dniu **16 września** cena rozliczenia za jedno uprawnienie EUA (tzw. „auction price”) na pierwszej polskiej aukcji wyniosła 5,42 euro, czyli cenę o 0,04 euro wyższą niż podczas zakończonej 4 godziny wcześniej aukcji Komisji Europejskiej. Powyższa cena była nieco niższa niż cena uprawnień EUA notowana krótko po godzinie 15.00 na rynku wtórnym transakcji natychmiastowych spot (tzw. „daily future”) na giełdzie ICE/ECX z siedzibą w Londynie (5,45 euro). Dla inwestorów cena z rynku

wtórnego jest często odniesieniem (tzw. benchmarkiem) do ceny po jakiej składają ofertę na pierwotnym rynku aukcji.

Warto zwrócić uwagę także na popyt. Podczas polskiej aukcji liczba uprawnień EUA, na które opiewały złożone oferty aż 2,27 krotnie przewyższyła wolumen oferowany do sprzedaży. Dla porównania współczynnik popytu na aukcji Komisji Europejskiej w tym samym dniu wyniósł zaledwie 1,61. W aukcji udział wzięło 17 oferentów, spośród których zwycięskich (czyli tym którym udało się kupić uprawnienia) było czternastu. Warto pamiętać, że każdy uczestnik aukcji mógł składać dowolną ilość zleceń, z dowolnie określonym wolumenem po różnej cenie.

Z kolei w dniu **23 września 2013** roku polską aukcję rozliczono po cenie 5,37 euro. W tym

przypadku również osiągnięto cenę rozliczenia wyższą od ceny z aukcji Komisji Europejskiej – o 0,13 euro. Tak dobra cena zanotowana na polskiej aukcji była najprawdopodobniej odbiciem tendencji zwykłej na rynku wtórnym, na którym uzyskano cenę 5,40 euro za jedno uprawnienie EUA (na giełdzie EEX). Całkowite zgłoszone zapotrzebowanie na uprawnienia EUA znajdowało się na poziomie ponad 9 mln, co stanowiło dokładnie 2,47 sprzedawanego wolumenu. Z 18 biorących udział w aukcji oferentów, trzynastu udało się zakupić uprawnienia.

Przeprowadzona w dniu 30 września aukcja polskich uprawnień EUA została rozliczona po cenie 5,15 euro, co jest wynikiem o 0,06 euro gorszym od ceny uzyskanej na zamknięciu aukcji Komisji Europejskiej. Należy zauważyć, że cena rozliczenia na polskiej aukcji była

Tabela 4. Statystyczne zestawienie kluczowych parametrów aukcji organizowanej przez PL oraz KE na EEX

L.p.	Parametry aukcji/ daty aukcji w 2013 roku	Aukcja											
		16 września				23 września				30 września			
		PL	KE	SPOT godz. 15:00 (ICE)	SPOT zamkn. (PC)	PL	KE	SPOT godz. 15:00 (EEX)	SPOT zamkn. (PC)	PL	KE	SPOT godz. 15:00 (ICE)	SPOT zamkn. (PC)
1)	Cena rozliczenia (w euro)	5,42	5,38	5,45	5,46	5,37	5,24	5,40	5,42	5,15	5,21	5,15	5,10
2)	Liczba oferowanych uprawnień – podaż [w mln EUA]	3,661	3,4615	x	x	3,661	3,4615	x	x	3,661	3,4615	x	x
3)	Przychody ze sprzedaży [w mln euro]	19,842	18,622	x	x	19,659	18,138	x	x	18,854	18,034	x	x
4)	Całkowite zapotrzebowanie - popyt [w mln EUA]	8,34	5,578	x	x	9,032	8,59	x	x	13,532	21,519	x	x
5)	Wskaźnik popytu do podaży	2,28	1,61	x	x	2,47	2,48	x	x	3,7	6,22	x	x
6)	Liczba wszystkich uczestników	17	18	x	x	18	19	x	x	19	19	x	x
7)	Liczba zwycięskich uczestników	14	15	x	x	13	15	x	x	17	14	x	x

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE, na podstawie danych opublikowanych przez giełdę EEX, ICE oraz Pointcarbon (PC).

identyczna jaką w tym samym czasie (tj. parę minut po godzinie 15:00) uzyskano na rynku wtórnym transakcji natychmiastowych giełdy ICE ECX. W tym dniu odnotowano rekordowe zapotrzebowanie zarówno na polskie jak i unijne uprawnienia EUA. Świadczą o tym bardzo wysokie wskaźniki popytu do podaży, które dla aukcji polskiej oraz unijnej wyniosły odpowiednio 3,7 oraz 6,22. Warty odnotowania jest również fakt, że z 19 biorących udział w aukcji oferentów aż siedemnastu udało się zakupić polskie uprawnienia EUA.

Głosowanie nad rezolucją dopuszczającą ingerencję w rynek EU ETS na Komisji ds. Środowiska (ENVI)

W listopadzie 2012 roku Komisja Europejska przedstawiła projekt reformy systemu EU ETS ([link](#)), dzięki której byłaby możliwa korekta obecnej nadwyżki uprawnień do emisji. Zmniejszenie liczby dostępnych uprawnień wymusiłoby zwiększenie nakładów na inwestycje przyczyniające się do redukcji emisji. Więcej o propozycji w [Analiza Rynku CO2 listopad 2012](#).

Do projektu Komisji Europejskiej europarlamentarzyści zgłosili 118 poprawek które przedstawiono w rezolucji, która została poddana głosowaniu w dniu 18 września na Komisji ds. Środowiska Parlamentu Europejskiego (ENVI). Rezolucja dotyczyła m.in. wzrost celu redukcyjnego, zmiany współczynnika liniowego 1,74%, rozszerzenia zakresu EU ETS o nowe sektory czy też ograniczenia dostępu do jednostek międzynarodowych. Największe ugrupowanie w Parlamencie Europejskim – Europejska Partia Ludowa (EPP), nie zgadzając się z punktem zwiększenia celu redukcyjnego z 20 do 25% do 2020 roku, odrzuciła rezolucję w całości. Podobnie postąpiła większość członków Zjednoczonej Lewicy Europejskiej/Nordyckiej Zielonej Lewicy. Nie zgadzając się z poprawką dotyczącą rozszerzenia systemu EU ETS o kolejne sektory, również głosowała przeciwko

rezolucji. Reakcja tych dwóch ugrupowań przesądziła o wyniku głosowania, które zakończyło się wynikiem: za 32 głosy, przeciw 27 głosów, brak wstrzymujących się i przy 10 nieobecnych. Pomimo wyniku głosowania istnieje możliwość przedstawienia rezolucji, z ewentualnymi poprawkami, na posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego, które odbędzie się 7-10 października.

Światowa podaż jednostek CER

Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej⁴ wynika, że do końca września zarejestrowano 7 289 projektów CDM (ang. *Clean Development Mechanism*), w tym we wrześniu jedynie 72 projekty.

Liczba jednostek CER wydanych do końca września wynosi ok. 1 389 mln, czyli w ciągu ostatniego miesiąca wydano ok. 11 mln jednostek CER. Liczba jednostek CER wydanych w związku z realizacją projektów programowych CDM nie zmienia się od kilku miesięcy i wynosi ok. 58,4 tys. CER.

Światowa podaż jednostek ERU

Z danych publikowanych co miesiąc przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej dotyczących wydawanych jednostek ERU wynika, że od początku funkcjonowania mechanizmu do 30 września br. wydano ponad 824 mln ERU, z czego ok. 173,3 mln wydano od początku 2013 r.

Podaż jednostek ERU z Polski

Całkowita liczba jednostek ERU wydanych w związku z realizacją projektów realizowanych w Polsce pozostała we wrześniu niezmienną i wyniosła ok. 19,7 mln, z czego od początku 2013 r. wydano prawie 6 mln.

⁴ www.unfccc.int

Informacje z rynku

- Do tej pory, jednym z państw kupujących jednostki przyznanej emisji (ang. AAU - Assigned Amount Units) na rynku międzynarodowego handlu emisjami była Austria. Jednak, oficjalne dane dotyczące emisji dwutlenku węgla w tym kraju wykazują większy spadek, niż tego oczekiwano, w związku z czym rząd Austrii prawdopodobnie nie będzie już dokonywał zakupu jednostek.
- Rekomendacje Komitetu Nadzorującego JI (ang. JISC - Joint Implementation Supervisory Committee) z ostatniego posiedzenia we wrześniu w Bonn podtrzymują m.in. propozycję uproszenia procedur dotyczących zatwierdzania i realizacji projektów JI polegającą na połączeniu dotychczasowych dwóch ścieżek w jedną. Ponadto JISC proponuje powstanie jednej zunifikowanej procedury akredytacji dla jednostek weryfikujących redukcje emisji z projektów CDM i JI. Komitet proponuje również dodatkowe rozwiązanie dla Stron Konwencji, celem kontynuacji wydawania jednostek ERU pochodzących z realizacji projektów. Miałaby ona polegać na wydaniu małej porcji jednostek AAU za drugi okres rozliczeniowy Protokołu z Kioto wcześniej, aby umożliwić płynne kredytowanie projektów. W myśl obecnych zasad jednostki AAU na drugi okres Kioto zostaną wydane najwcześniej w roku 2016

Wpływ międzysektorowego współczynnika korygującego (CSCF) na przydział bezpłatnych uprawnień

W dniu 7 września 2013 r. w Dzienniku Urzędowym UE opublikowana została decyzja dotycząca krajowych środków wykonawczych w odniesieniu do przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, zgodnie z art. 11 ust. 3

Tabela 5. Szacunkowy wpływ międzysektorowego współczynnika korygującego w latach 2013-2020 na redukcję liczby bezpłatnych uprawnień w Polsce

Rok	CSCF [%]	Roczna redukcja uprawnień w wyniku zastosowania CSCF [mln]
2013	94,272151	3,0
2014	92,634731	3,8
2015	90,978052	4,5
2016	89,304105	5,3
2017	87,612124	6,0
2018	85,903685	6,7
2019	84,173950	7,4
2020	82,438204	8,1

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie materiałów informacyjnych Komisji Europejskiej

dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

W ten sposób zakończony został proces określenia liczby darmowych uprawnień do emisji na lata 2013-2020 jakie są przydzielane instalacjom niebędącym wytwórcami energii elektrycznej⁵. Przy czym, Komisja Europejska (KE) nie wniosła sprzeciwu w odniesieniu do wykazu instalacji objętych polskimi krajowymi środkami wykonawczymi oraz wstępnych całkowitych rocznych liczb bezpłatnych

⁵ wytwórca energii elektrycznej oznacza instalację, która od dnia 1 stycznia 2005 r. włącznie wytwarzała energię elektryczną przeznaczoną do sprzedaży osobom trzecim i w której nie prowadzi się innych działań niż spalanie paliw (zgodnie z definicją w art. 3 lit u) Dyrektywy EU ETS).

uprawnień do emisji przydzielonych tym instalacjom. Komisja określiła także jednolity międzysektorowy współczynnik korygujący - CSCF (tabela 5), służący do wyznaczenia ostatecznych całkowitych rocznych liczb bezpłatnych uprawnień do emisji dla instalacji niebędących wytwórcami energii elektrycznej. Ostateczna całkowita roczna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji dla instalacji niebędących wytwórcami energii elektrycznej, powstaje w wyniku pomnożenia, dla każdego roku oddzielnie, wstępnej całkowitej rocznej liczby bezpłatnych uprawnień przez międzysektorowy współczynnik korygujący.

W przypadku instalacji będących wytwórcami energii elektrycznej i kwalifikujących się do przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji, ostateczna całkowita roczna liczba bezpłatnych uprawnień powstaje (począwszy od 2014 r.) w wyniku corocznego obniżania

wstępnej całkowitej rocznej liczby bezpłatnych uprawnień o współczynnik liniowy (LF) wynoszący 1,74% (wstępnego przydziału na rok 2013). Przed określeniem ostatecznych przydziałów należy, dla niektórych instalacji, skorygować wstępne przydziały, uwzględniając zmianę listy sektorów i podsektorów uważanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji, która miała miejsce już po notyfikacji przez Polskę krajowych środków wykonawczych. We wrześniu 2012 r. lista sektorów i podsektorów uważanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji rozszerzona została o sektor produkcji wełny mineralnej (*Decyzja Komisji 2012/498/UE*).

Tabela 6. Kalendarium najważniejszych wydarzeń w październiku 2013 r.

Dzień	Wydarzenie
7-10 października	Posiedzenie plenarne Parlamentu Europejskiego
7, 14 października	Spotkania Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego
10, 14, 24 października	Spotkania Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności Parlamentu Europejskiego
14-18 października	37 spotkanie Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC)
14 października	Posiedzenie Rady Unii Europejskiej ds. Środowiska
15 października	Spotkanie Komitetu ds. Zmian Klimatu (CCC)
W październiku	<p>Terminy aukcji EUA w UE*:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Od 7 października, każdy poniedziałek: Aukcja <u>3,66 mln</u> polskich uprawnień EUA na unijnej platformie EEX – start od 13:00 do 15:00 ⇒ Od 1 października, każdy poniedziałek, wtorek i czwartek (z wył. 3 października ze względu na święto narodowe w Niemczech): Aukcja Unijna <u>3,4615 mln</u> uprawnień EUA/aukcję (EEX) – start od 9:00 do 11:00 ⇒ Od 4 października, każdy piątek: Krajowa Aukcja Niemiecka, <u>4,020 mln</u> uprawnień EUA (EEX) – start od 9:00 do 11:00 ⇒ 9, 23 października: Krajowa Aukcja Brytyjska, <u>4,134 mln</u> uprawnień EUA/aukcję (ICE) – start od 9:00 do 11:00

* na podstawie kalendarza aukcji giełd EEX i ICE/ECX, podane godziny zgodnie z czasem środkowoeuropejskim
 Źródło: Opracowanie własne KOBiZE

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich, w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kontakt:

Zespół Strategii i Analiz

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy

ul. Chmielna 132/134
00-805 Warszawa

e-mail: raportCO2@kobize.pl